

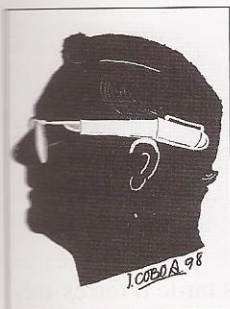
ÓS CATRO VENTOS

MARÍN, O MAR E AS SÚAS XENTES

RECORDANDO A FRANCISCO ROSALES BAMIO (PACO LABEROS) (I)

Por: Joaquín Cobo Area

Capítulo I

Moito se falou e se falará do mar e das súas cousas: non tanto das súas xentes, costumes, afeccións e filosofía. Mares de tinta correron por papeis, documentos, libros, crónicas e demais para relatar as aventuras dos grandes mariños e navegantes, así como para cantar as belezaas do mar, os seus misterios, recursos e perigos. Menos tinta empregouse para glosar a vida das anónimas e sinxelas xentes do mar; xentes que, mellor que ninguén, coñecen os seus encantos, saben dos seus misterios, explotan os seus recursos, afrontan os seus perigos e á postre son vítimas dos seus caprichos e violencias, porque, con frecuencia, o mar é bravo e egoísta, como os homes que se cobra en vidas e material o seu uso e disfrute; un mar que hoxe premia e castiga mañá.

Entre os moitos pobos que viven á beira do mar e do mar, atópase Marín, e entre as súas xentes algúns personaxes notables polas súas afeccións e inquietudes; personaxes do mar que, ademais de dedicarse á pesca durante toda unha vida, déixannos un legado de moitísimo máis valor que todas as capturas do mundo: homes que tiveron tempo, entre lance e lance, para desenrolar e cultivar afeccións tan escasas coma poden ser a arte, e non de pesca, de compoñer versos ou pintar, facetas non moi frecuentes e menos entre os homes da pesca. Rara simbiose é esta, capaz de reunir, nunha mesma persoa, a

pescador e poeta, pintor e pescador, ata o punto de non saber quen foi antes, se o artista ou o pescador, o pescador ou o artista, que moito de arte levan ambos dentro.

Porque son meus amigos e ademais o merecen, propóñome, nesta ocasión, facer un público recoñecemento ós tales, en especial ó Patrón de pesca Carlos Sancho, acuarelista, pincel bañado en auga do mar, que se traduce en magníficas mariñas con suave sabor a sal; ós óleos de Miro, tamén patrón e capitán, lenzos dun acabado cuxa calidade traspasa os límites das fronteiras locais; e sen que por elo se acabe o rol dos notables homes do mar, especial mención para o meu íntimo amigo, xa falecido, Paco Laberos, patrón e poeta, de cuxa abundante obra, na súa maior parte, levouse con el na súa última singradura cara a Deus.

Coñecín a Paco sendo moi xoves os dous, e dende entón uniunos unha entrañable amizade acentuada por idénticas afeccións, as letras, a poesía; andando o tempo cada un tomou o seu rumbo, por distintos derroteiros, aínda que navegando polo mesmo mar: a pesca.

Agora que Paco soltou amarras e xa non está con nós, dende fai uns anos, senón navegando por latitudes onde xa non lle fan falta as cartas náuticas e a rosa

dos ventos, a bo seguro estará compoñendo o mellor dos seus versos dedicados ó mar, o seu querido mar.

En varios capítulos, porque así se llo prometín en vida, irei publicando, con pequenos comentarios á marxe, as poucas poesías de Paco que teño no meu poder e que non pouco traballo me custou conquistarllas, todo coma homenaxe póstumo o meu gran amigo, mariño e poeta.

Embarcaciones
Motores marinos
Mantenimiento
Invernaje y guardería
Accesorios
Servicio técnico

Avda. de Orense, 50 - Teléf.: 986 883 931 - Fax: 986 880 095 - 36900 MARÍN (Pontevedra)

MARINER FORCE QUICKSILVER merCruiser YANMAR

Capítulo II

Foi en decembro de 1971 que tiven a fortuna de conseguir, ó dictado, unhas poucas poesías que, xa dixeran, teño de Paco. Por unha vez consentiu que alguén escribira os seus versos, o cal non era nada doado por dúas razóns: a primeira porque Paco era un home modesto, e a segunda, esto é o curioso, porque xamais escribiu nin unha soa das súas poesías; tíñaas gravadas e gardadas na súa prodixiosa memoria.

O proceso estriba nunha das súas grandes cualidades: A súa capacidade de creación espontánea e repentización; a Paco bastáballe o motivo, a noticia, o acontecemento co suficiente interese, para que dos seus beizos saíra,

repentinamente, o descritivo relato en verso, e que, recitados sobre a marcha dunha soa vez, tamén dunha soa e para sempre quedaban gardados na súa memoria. É por isto que Paco levouse consigo toda unha extensa obra digna de ser escrita e publicada.

Por poñer algunha orde nos capítulos, comezaremos por uns versos relativos á súa propia profesión, que reflicten as condicións de traballo e risco baixo as cales se desenrolaba a pesca ó arrastre, alá polos anos sesenta, con vellos barcos de vapor, a bordo dos cales era unha temeridade facerse á mar; imos con:

LOBOS DE MAR

O vento soprando, o vento arreciando
Tutelo e Tartana están avivando;
ó mesmo tempo e na noite escura
Marín ilumínase, ¡vaia, que fermosura!

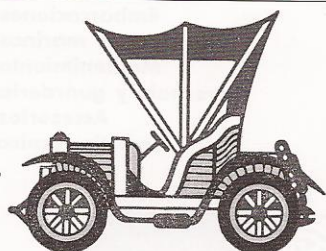
Ante tantas luces, todas acendidas,
estes pesqueiros, de táboas pudridas,
uns tras outros van desfilando
e a fermosa ría atrás vai quedando

Segue arreciando a forza do vento
máis ninguén da volta, de novo, para porto.
Con que sangue fría ¡que temeridade!
desafía as ondas, ¡que barbaridade!

Nós pedímos, cheos de temor,
nos libre o Señor
que un golpe de mar nos abra a proa
coma o capullo na flor

Cedo largamos a arte ó mar
e, cando ás doce, imos a virar,
ó ver o copo queremos chorar:
dous lagostinos, vinte xurelos,
catro cariocas,
¡hai cabezas loucas!;
¿e para esta captura tan pobre obtida
arriscastes o barco, arriscastes a vida?

Nin o gran Mariano Medina
por medio da televisión
nos mete o medo no corpo
anunciándonos un ciclón.

Auto-Escuela Marín

Jaime Janer, 10 - Telfs.: 986 88 10 32 - 986 88 14 80 - Marín